

3.3. Rivayet - Ravi

Rivayet, bir haberi aktarmak anlamına gelir. Rivayet sözlü olabileceği gibi onu yazmak ve bu yazılı metni aktarmak şeklinde de olabilir.

Hadisi rivayet eden kişiye **Ravi** denir.

Peygamber Efendimizin sünneti, onu gören ilk Müslüman nesil tarafından rivayet edilme-ye başlanmıştır.

Hadis ilmi rivayete dayalı bir ilimdir. Bir diğer deyişle tarih ilmi gibi nakilci bir yönetime sahiptir. Deneysel bir ilim dalı değildir. Bu sebeple de hadislerin “naklin kuralları” ile değerlendirilmesi gerekir.

Hadis ilmi, Peygamber Efendimiz ile ilgili haberlerin rivayetini konu edindiği için bu rivayetlerin sağlam olması, bozulma ve değişmeye uğramaması önemlidir. Konunun önemi sebebiyle hadis rivayeti için bir takım kurallar konmuştur. Hadisler asla gelişigüzel rivayet edilemez.

Peygamberimiz (s.a.v.) hadis rivayetini teşvik etmiş, ancak rivayetin dikkat ve titizlik gerektirdiğini de şöyle belirtmiştir:

"نَضَرَ اللَّهُ إِمْرَأً سَمِعَ مِنَّا حَدِيثًا فَحَفِظَهُ حَتَّى يُبَلِّغَهُ غَيْرَهُ"

"Bizden bir hadis işitip, başka bir kişiye aktarana kadar ona sahip çıkan kişinin Allah yüzünü ak etsin."²¹

21 Tirmizî, İlim, 7.

Dikkat edilirse Peygamber Efendimiz, rivayet etmeden önce hadisin iyice ezberlenmesi ve hiç değiştirilmeden aynen aktarılması gerektiğini ifade etmiştir.

Allah'ın Resulü , bir kimsenin her işittiğini aktarmasını da yalancılık olarak görmüştür.²² Bu sebeple sahabe, doğruluğundan kesin surette emin olmadıkça Peygamberimizin (s.a.v.) herhangi bir hadisini asla rivayet etmemişlerdir.

Rivayet esnasında dikkat edilmesi gereken birtakım ilkeler bulunduğu gibi, hadis nakleden ravide de birçok özellik aranmaktadır. Takdir edilecektir ki günlük hayatımızda bile bilgi edinmeye çalışırken belli bir özen gösteririz. Her haber verene ve verilen her habere aynı değeri vermeyiz. Konu dinimizi öğrendiğimiz hadisler olunca çok daha dikkatli olunması gerektiği açıktır. Her ravinin naklettiği haber, güvenilir ve sağlam kabul edilmez. Ancak gerekli şartlara sahip olan ravinin rivayet ettiği habere güvenilebilir.

22 Müslim, Mukaddime, 5.